

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Haber-Yorum

Küresel Ekonomik Kriz, Bir Sistem Krizidir!

Haber:

BAE'deki Menkul Kıymetler ve Yatırım Sertifikalı Enstitüsü Ulusal Danışma Kurulu üyesi Wadah El-Taha, hükümet ve egemen borç seviyelerinin son yıllarda, özellikle koronavirüs pandemisi sırasında ve sonrasında, resesyon ve gelirlerin düşmesi nedeniyle dünya çapında borçlarda benzeri görülmemiş bir artışa yol açtığı için önemli ölçüde arttığını söyledi. Uluslararası Para Fonu'nun küresel borç veri tabanına göre, Uluslararası Para Fonu'nun 2020 yılında küresel borcun yaklaşık 28 puan artarak küresel GSYİH'nın yüzde 256'sına ulaşacağını tahmin ettiği eklemesinde bulundu. (Independent Arabia)

Yorum:

Geçtiğimiz yıl özel sektör borcunda bir düşüş görülmesine rağmen uzmanlar, gergin ve belirsiz jeopolitik ve ekonomik ortam göz önüne alındığında, bu yüksek borç seviyelerinin finansal sürdürülebilirlik üzerindeki uzun vadeli etkilerine ilişkin endişelerini gizlemiyorlar.

Garip olan bazı uzmanlar bu sorunun çözümü için ekonomik yeterliliği artırmak ve büyümeyi güçlendirmek amacıyla yapay zeka teknolojilerinden yararlanmak da dahil olmak üzere üretkenliği artıran yapısal çözümler gerektiğini düşünüyorlar. Ekonomik sorun aslında mal kıtlığı değildir; zira birçok şirket her yıl satılmayan mallarını imha ediyor; örneğin İngiliz lüks ürün markası Burberry, 2018 yıllık raporunda, geçen yıl 28,6 milyon Sterlin, yaklaşık 31 milyon Avro değerinde ürünü maddi olarak imha ettiğini belirtmiştir.

Hastalığın aslını bilmeye güç yetirememek, ülkelerin küresel ekonomik krizden çıkmak, hatta krizin daha da kötüleşmesini sınırlamak için etkili çözümler bulmaktan aciz kalmanın nedenini açıklıyor. Ekonomik sorunun aslı, servetin dağıtılması keyfiyetini araştırmada yatmaktadır; bu ise kapitalist sistemin tamamen görmezden geldiği bir konudur; bu da krizlerin varlığını, şekli olarak bu krizlerden çıkmaktan aciz kaldığını ve zaman zaman yamalı çözümlerle yetinildiğini açıklıyor. Dolayısıyla kapitalist sistemin uygulanması, haddi zatında ekonomik krizlerin gerçek nedenidir.

Dünyadaki mevcut savaşların ve kuraklık, sel ve diğerleri gibi meydana gelen iklim değişikliklerinin ekonomik krizin nedeni olduğu sözüne gelince; bu doğru olmayan bir sözdür; çünkü meseleye yakından baktığımızda, örneğin ülkelerin onlarca yıldır biriktirdiği borçların dünyada olup bitenlerle varoluşsal bir bağlantısı olmadığını görürüz. Ayrıca doğal afetlerin ve ekonomik istikrarsızlığın bir etkisi olduğu bilinse de, ancak bu durumlarla başa çıkmak için, şu anda dünyada olduğu gibi bunlar, serveti geliştirmek için kullanmanın keyfiyeti hakkında araştırma yapmayı gerektirmez. Burada ilaç şirketleri ve koronavirüs kriziyle nasıl başa çıktıklarını bir örnek verebiliriz. Bu nedenle kapitalist sistem aynı zamanda doğal afetler meydana geldiğinde durumu hafifletmek veya çözüm bulmak konusunda da aciz kalmıştır.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Nezir İbn-i Salih – Tunus